

A Légóltalmi Liga sürgös felállítása mellett döntött a minisztertanács

A minisztertanács Róder Vilmos honvédelmi miniszter irányításával dr. vitéz Fábry Dániel vezérkari ezredes Országos Légóltalmi Parancnok előterjesztését elfogadta és a Légóltalmi Liga megszervezését elhatározta. A Liga igazgatójává Petróczy István ny. repülőezredes, főtitkárává pedig Teasdale Ottó őrnagy-parancsnokot nevezte ki.

A Légóltalmi Liga társadalmi alakulat, amely a Honvédelmi Miniszter, illetve az Országos Légóltalmi Parancnok irányítása mellett szigorúan politikamentesen irányítja a lakosság óvandedelmét repülőhadászattal ellen és e célból a lakosság felvilágosítja, a házakon belül végzendő légóltalmi munkálatokat megszervezi és vezeti. E munka fontos része a padlások tolatlanítása, továbbá légóltalmi szempontból való berendezés, valamint a pirotechnika, bombaszikán és gázbűves dűvőhegyekké való átalakítása és berendezése stb.

Mind e munkálatok végzése a Liga a nem házközeletekből, — hanem azokból, akik a légóltalmi törvény értelmében a légóltalmi munkára kötelezettek — valamint önkénti jelentkezésből, minden házon belül házi légóltalmi őrséget szervez. Ennek tagjai nők is lehetnek. Az épületek légóltalmi őrségeit az épületekben szükségesé váló (szűrés, mentő, elsősegély, egyszerűbb műszaki és gázvédelmi munkálatok) végzésére hivatkozik. Hogy az őrség már kétféleképpen a szükséges előkészületeket megkezdje és munkája eredményesebben minden háza kellően felkészültesse, a Légóltalmi Liga minden házában egy őrsémet elhelyez egyéni a házi légóltalmi őrség parancsnokait jelöli ki és az őrség minden tagját feladata teljesítésében alaposan kiképzeti.

A Légóltalmi Liga a további feladata, az óvandedelmek szükségességeit a társadalom legzárkózottabb körében propagálja és azt az eddigi helytelen feltevéseket megalkotásokat, mely szerint háború esetén városokat és falvakat megvédené kiszáraz a hadsereg feladata. Sorsdöntően fontos, hogy társadalmunk végre tudatára ébredjen annak, hogy a katonai légóltalmi előelleneség repülőgépek támadásai ellen megvédeni képesen és hogy a lakosság óvandedelmének célulatos megszervezése minden városi lakosnak éppen úgy létező, mint a legkisebb falu vagy tanya lakójának is.

Az ország óvandedelmében azonban csak akkor szervezhető meg, ha a lakosság nemcsak az őt fenyegető veszélyt ismeri teljes terjedelmében, hanem a támadás eszközeit és hatását, valamint a védekezés módját is.

Ezért a Légóltalmi Ligára hárul az a további feladat, hogy az összlakosságot felvilágosítsa és az általános tudnivalókat közöltesse.

E munka végzésére a Liga a Budapestben székelő Országos Előnézetes külv. a Budapesti Főcsoportra és 7 Liga Kerületre tagozódik. Ezek területre a honvéd vezényezendők területével azonos. Természetesen minden városban és a legkisebb faluban is, kell, hogy a legrovidebb időn belül ligacsoport működjék.

A valóságban már október havában megalakuló Légóltalmi Liga előkészítő munkáit Petróczy ny. repülőezredes előnézete alatt előkészítő bizottság végzi. Címe: Budapest, IV. Kossuth Lajos utca 14. Az Előnézetes Bizottság reméli, hogy József királyi herceg tábornagy Ősénysége hajlandó lesz a Liga elnöki tisztjét elfoglalni.

Remélhető, hogy a Légóltalmi Liga Petróczy ny. repülőezredes igazgatása alatt, — aki a légóltalmi törvény közismert szakember, — célulatos és lényeges munkával országosan megszervezi a lakosság óvandedelmét. Petróczy ezredes alapította meg annakidején a volt Monarchia katonai-aviatikáját, mint annak első parancsnoka. A háborúban a majdiggel hazai iskolái szervezte meg, majd mint a repülőezredes parancsnoka, a repülőcsapatok anyagbeszerzését irányította. Az ősszakon látni, a világháború után magyar aviatikát alapította meg és a vioriai repülőiskola honosította meg hazánkban. 10 évesedje birteli a légóltalmi sorsdöntő fontosságát és sok szar előadásban bangoztatta a Légóltalmi Liga megalakulásának szükségességét.

A Légóltalmi Liga megalakulásával a kormány bölcs előrelátással azt a munkát kezdeményezte, melynek minden házon a legrovidebb időn belül meg kell indulnia, mert a lakosság óvandedelmének sikeres megszervezése rögtönzettel nem oldható meg. Ez a munka a külföldön már éveket ezelőtt megindult, ma már a tengeri Légóltalmi Liga légtámasza keretben 3 millió, a német Légóltalmi Ligáé pedig kerekén 12 millió. A Liga azonban nem a tagok gyűlésében látja feladatának főcélját, hanem abban, hogy az ország összlakosságát világtérrel és politikai hovatartozásdóssága való tekintet nélkül óvandedelmére szerkesse és ezt megszervezze és vezesse. Minden hatóság, de hazánk minden egyes lakójának is hazafias kötelessége tehát, hogy a Légóltalmi Ligát önzetlen és magasztos célkitűzésében minden tekintetben a legmesszebbmenden támogatassa.

Átalakítják az apátságí templomot

Látjuk, hogy a céldömölki apátságí templom felújítása és külső részét, most sor kerül belsőleg megrenoválására és átalakításra. A templom fenntartása óta ritkán lett renoválva úgy, hogy időseinké vált egy nagyobb javítás. Az apátságí részére Kármendi Nándor budapesti oki, építésmérnök is beállította a templom átalakítás tervei, melynek egy része a főoltár átalakításának terve ki van léve közreműködő Szagán János könyvkereskedő úriember kirakába. Már maga a kép is megkapód pedig csak vázlatla a leendő főoltárnak. Az átalakítás abban áll, hogy a főoltár helyére egy újabb nyitott főoltárát alakítják ki, amely egészen hátra kerül a templom végébe illetve elejébe. A szentélyt 140 centiméter vagyis ennek megfelelő 7 lépésközi magasságúra emelik és márvány korláttal veszik körül, amely egyben időseink szentély szolgálat. A padokat földalatti helyesek el és maga a padozat pedig lejtőre lesz beépítve, hogy mindenbontban jó látni legyen.

Átalakítják továbbá a sekrestye bejáratát, továbbá az emeleten levő tőrház feljáróját, amely maga után vonja a Szent László és Szent Anna mellékoltárokat átalakítását is. Továbbá a varázslat a főbejárattól ávegyszerű emelnek és a szentély felől nemcsak a templom felé, hanem a szentély felől is az anyagi viszonyok megengedik frakciókat lesz kicserélve.

Mindenzen munkálatok hosszú időt vesznek igénybe, körülbelül 7—8 évet és a vele járó költség is mintegy 40.000 pengő re rag előrelátásig. A főoltár átépítése illetve átalakítása még ebben a hónapban megkezdődik és munkálatok ideje alatt a szentélynek az emeleti tőrházban lesznek tartva.

A hitközség képviselőtestülete helyszíneli fogadta a tervekét és most már csak a feltételekhatóságok jóváhagyására van szükség ahhoz, hogy a renoválási a maga teljességében megkezdhesse.

A légóltalomról

(2-ik közlemény.)

Irta: Hajjas Dénes nyug. g. tanító.

A repülőgépek a világháború elején még alig számbavehető tevékenységet fejtettek ki. Azonban azévek, gyorsaságuk, teherbírást fokozatosan növekedett, úgyhogy a háború végén már számos légiharc fejlődött ki az ellenséges felek közt. A repülési fejlődését mutatja az, hogy míg Németországban 1914-ben csak 8 repülőhadászati érte 14 repülőgéppel 30 db ledobott bombával, addig 1918-ban már 353 támadás 2319 repülőgéppel 7720 db ledobott bombával. Tehát a fejlődés óriási arányú volt már a háború folyamán. A háború után a másik évtizedben ez a fejlődés fokozódott, a gépek gyorsasága, teherbírást nagygyobbodott, úgyhogy a repülő erők ma a legveszélyesebb és szarrafőtűs és tengeri haderővel egyenrangú részek.

A repülőgépek támadó és védő feladatak megoldására egyaránt alkalmasak. Feljuk szerint megkülönböztetünk: vadászrepülőket, felérőket; bombázó és szállító repülőket.

a) A vadászrepülő egy motoros kital gépek, szállító gyorak, fordulékönyvek, jól emelkedők, tehát légtér hátrán előnyben alkalmasok. Őránket 300—400 km a sebességük. Fegyverzetük géppuskák és 10—15 kg bombaszív. Saját felérőket és bombavető gépeket oltalmazza, az ellenséges bombázó kötelezettek megátadja és lezárja.

b) A felderítőgépek már nagyobb, első sorban a hadrakelti szerez eszközök.

c) A bombázógépek már többmotoros nehező gépek, mely hivatva van ellenséges ország fontos építményeit, városait veszélyeztetni, megsemmisíteni. Feljuk szerint megkülönböztetünk nappali és éjjeli bombázó gépeket.

A nappali bombázók magasan repülnek (4000—8000 m), hogy a földi légvédelem határai között csúszhassék. Szállítással 300—1000 kg bombát. Csak kötelezettek repülnek, hogy ezáltal felhatalmasat fokozzák. Vadászrepülőket kísérők őket, hogy védjék ellenséges repülőket támadásával szemben.

Az éjjeli bombázók nagyobbak, a célt magasan közelítik meg, majd bombadobásra alacsonyra sülkának. Viasztek magukkal 1000—2000 kg bombát. Minden egyenként, 5 perces időközökben követik egymást, hogy a sötétben össze ne tűközzenek.

d) A szállítórepülőgépek hadianyagot szállítanak, vagy katonaságot, akik éjjeliöryvet szállítanak le a földre.

A katonaság vagy hivatás légvédelmi agynak és repülőgépekkel megátadnia a börtör elleneséget és azokat harcban megsemmisíteni, vagy visszatértesse kényszeríteni. Erre az aktív légvédelemre tehát mi nem is térünk ki, miután ottánk a polgári lakosság védelmére, a passzív légóltalmat ismertetni.

A honi légóltalmat az 1935 évi XII. t. c. rendelet el, melynek jogra határis mindenké 14. évtől a 60 éves korig nemre való tekintet nélkül légóltalmi szolgálatot teljesíteni. A katonai szolgálatra alkalmas férfiak (18 től 50 évig) nem alkalmazhatják légóltalmi szolgálatra.

A légóltalom helyén vezetjék közregeonket: a járás székhelyén a főszolgálat, egyébként a jegyző. Ő jelöli ki a parancsnokot és a légóltalmi szerez vezetők. Gondozkodnak légvédelmi törvény-megtorló intézkedéseinek elad fokoz való, alkalmaszáróli.

A légóltalmi parancsnok a légóltalmi vezetőknek szerve, akik azonban a légvédelmi készültség ideje alatt a parancsnoktól az összes légóltalmi szerez felett átveszi és gyakorolja. Gondozkodók a légóltalmi segedőszolgálat kiképzéséről és működtetéséről felelős. Vesszi a feljebb utasításra tartott légóltalmi gyakorlatokat.

(Folytatás a jövő számban.)

